

Μοναχισμός-Ταπείνωση Γέρων Εφραίμ Φιλοθείτης (Προηγούμενος Ι. Μ. Φιλοθέου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο μοναχισμός είναι το άμισθον ιατρείον• είναι η κλινική του Θεού, όπου έρχεται ο άνθρωπος για να γίνει καλά. Τον καλεί ο Θεός με κλήσιν αγίαν και τον φέρνει με την αγάπην του σ' αυτό το άμισθον ιατρείον.

Ο άνθρωπος ζητά την θεραπεία του και φωνάζει: Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με.
— Ναί, θα σε ελεήσω, απαντά ο Θεός. Και αρχίζει ο ιατρός των ψυχών και των σωμάτων την θεραπείαν.

Μας στέλλει διάφορες θλίψεις, επιτρέπει πειρασμούς. Και όλα αυτά είναι τα φάρμακα, τα πικρά φάρμακα που θεραπεύεται η ψυχή του ανθρώπου.

Βέβαια, κανείς δεν ημπορεί να πεί ότι στον καιρό της εγχειρήσεως ή της ιατρικής επεμβάσεως δεν πονεί, δεν αγωνίζεται να ξεπεράσει τον πόνο και την θλίψη• ωστόσο όμως στο τέλος της θεραπείας γίνεται ψυχικώς καλά.

Όταν ο Γέροντάς μου ήτο αρχάριος στην έρημο, ήταν στην υποταγή του γέροντος Εφραίμ. Ο Γέρο Εφραίμ ήταν ένας απλός άνθρωπος, ένα γεροντάκι ευλογημένο. Κάποτε ένας γείτονας μοναχός, δεν γνωρίζω τί είχε συμβεί, και το έθλιβε το Γεροντάκι. Ο παπούς φώναζε διότι δεν ημπορούσε να τα βγάλει πέρα. Διεμαρτύρετο, έβγαζε φωνές, τσίριζε,.... Ο Γέροντας ο δικός μου, νέο παιδί, δυνατό που ημπορούσε να τα βάλει με δέκα ανθρώπους, όταν άκουε τον Γέροντά του να φωνάζει έξω και ο άλλος να σηκώνει το ανάστημά του, μέσα του άρχιζε να βράζει ο θυμός και η οργή. Μόλις είδε τον κίνδυνο ότι αν βγεί έξω δεν ημπορούσε

να προβλέψει τί θα συνέβαινε, σαν νέος που ήτο, αμέσως τρέχει στην εκκλησία, γονατίζει και αρχίζει να φωνάζει: «Παναγία βοήθει μοι!» Και άρχισε να κλαίει- να κλαίει, και να παρακαλεί, ώστε να επέμβει η Παναγία να βοηθήσει μή τυχόν και σ' αυτή την κατάσταση βγεί έξω. Και αφού έκλαυσε πολύ - πολύ, και έχυσε πολλά δάκρυα, τότε είδε το θηρίο του εγωισμού και του θυμού να κατευνάζεται και να υποχωρεί. Και όταν είδε ότι ήρθε σε μία κατάσταση που μπορούσε να βγεί έξω και να μιλήσει με πραότητα και ηρεμία, βγήκε και απήλλαξε, βέβαια με ήρεμο τρόπο και ευγενή, τον γέροντα από τον γείτονα. Και αυτό μας το έλεγε σαν παράδειγμά του πώς αντιμετωπίζεται ο εγωισμός στην πράξη.

Έρχεται και στον μοναχό ο πειρασμός και του ψιθυρίζει παραπλήσια πράγματα με ό,τι ψιθύρισε στον Αδάμ. Αν ο Γέροντας τον μαλώνει ή του κόβει τΜοναχισμός-Ταπείνωση

Γέρων Εφραίμ Φιλοθείτης (Προηγούμενος Ι. Μ. Φιλοθέου)

ό θέλημα, διαμαρτύρεται μέσα ο εγωισμός και ψιθυρίζει στον μοναχό να αντιλογήσει, να φιλονικήσει, να στήσει το δικό του θέλημα• και έτσι να ενισχύσει την περίπτωση ώστε να μή δει καμιά φορά τη θεραπεία του.

Ο μοναχός πρέπει να έχει συνεχώς την προσοχή για να αντιμετωπίζει την κάθε περίπτωση, τον κάθε πειρασμό με επιτυχία, ώστε συν τώ χρόνω με την χάριν του Θεού να απαλλαγεί από τον παλαιόν άνθρωπον, ώστε στη θέση του παλαιού να βρεθεί ο νέος, ο κατάΧριστόν, ο άνθρωπος της απάθειας και της αναστάσεως. Ο αγώνας δεν είναι μικρός, ούτε και σε λίγο χρόνο κατορθώνεται η νίκη και ο θρίαμβος κατά του εγωισμού. Μεγάλο θηρίο. Πολυκέφαλο.

Ο Όσιος Εφραίμ λέγει: «Με λέοντα καταπιάστηκες; Πρόσεξε μή σου συντρίψει τα οστά.»

Αυτό το θηρίο είναι ο Εγωισμος. Σαν λέοντας παραφυλάει και μας επιτίθεται. Εμείς πρέπει να έχουμε στα χέρια μας το όπλο και την μάχαιρα της αντιρρήσεως κατά των λογισμών.

Οι τύραννοι των Χριστιανών στους χρόνους του μαρτυρίου προσπαθούσαν να παρασύρουν τους Μάρτυρας εις το να αρνηθούν την Θεότητα του Χριστού. Τους υπόσχονταν πολλά, πλούτη, δόξες τιμές, αλλά οι Μάρτυρες δεν υποχωρούσαν. Θριαμβευτικά ομολογούσαν την Πίστη στο Χριστό και στο τέλος εδέχοντο τον στέφανον του μαρτυρίου, και έτσι ο Χριστός εδοξάζετο.

Και τώρα οι τύραννοι των παθών μας πιέζουν• τα πάθη μας υπόσχονται στην υποχώρηση απόλαυση και ικανοποίηση. Δεν πρέπει ο μοναχός να υποχωρεί σε μία τέτοια βία, αλλά να αντιστέκεται με όλην την ανδρεία της ψυχής και να περιμένει μετά από μία νόμιμη πάλη τον στέφανον του μαρτυρίου.

Οι μάρτυρες εμαρτύρησαν σε λίγο χρόνο, και πολλοί μάρτυρες σε λίγα λεπτά δεχθήκανε το στεφάνι. Ο μοναχός μαρτυρεί συνέχεια σε όλη του τη ζωή. Όχι σε ένα τύραννο αλλά σε πολλούς. Κάθε πάθος και ένας τύραννος. Γι' αυτό όχι ολιγώτερο θα στεφανωθούν οι μοναχοί που θα αντισταθούν εις την βία των παθών και θα ομολογήσουν την καλήν ομολογίαν της ασκήσεως, της μή υποχωρήσεως.

Μας σπρώχνει το πάθος της αντιλογίας. Εμείς πρέπει να βάλουμε εμπόδιο, φράγμα• να ανοίξουμε όρυγμα, να πέσει το άρμα της αντιλογίας μέσα.

Ο αγώνας πρέπει να είναι συνεχής. Να μην παρουσιάζωμε κενά• διότι τα κενά τα εκμεταλλεύεται ο διάβολος και σφηνώνει μέσα στα κενά και μας δημιουργεί κατάσταση επικίνδυνη. Η Προσευχή πρέπει να είναι ακατάπαυστη. Η προσευχή είναι το όπλο μας. Και μόνον να προσεύχεται κανείς, ο διάβολος δεν τον πλησιάζει εύκολα.

Ας αγωνισθούμε εναντίον κυρίως αυτού του πάθους, διότι από εδώ ξεκινούν όλα. Και το κυρίως φάρμακο κατά του εγωισμού είναι η ταπείνωσις. Ο Κύριός μας, μας είπε• «Μάθετε απ' εμού ότι πράος ειμί και ταπεινός τη καρδιά και ευρήσεται ανάπαυσιν ταίς ψυχαίς υμών». Η ταπείνωσις και η πραότης χαρίζουν μία πνευματική ανάπαυση στην ψυχή. Της χαρίζουν φως και βλέπει καθαρώτερα τα πράγματα.

Ο Αββάς Ισαάκ ο Σύρος, την ταπείνωσις την αποκαλεί «Θεοϋφαντον στολήν». Την ταπείνωσιν, λέγει, περιεβλήθη ο Υιός και Λόγος του Θεού και ημπορέσε και κατήλθε εκ των ουρανών, και ημπορέσε η γή να τον δεχθεί χωρίς να καταφλεχθεί.

Η ταπεινοφροσύνη στολίζει τον άνθρωπο. Ο ταπεινός άνθρωπος όπου και αν σταθεί, όπου και αν βρεθεί, σκορπάει μία κατά κάποιον τρόπο μυστηριώδη χάρη και γίνεται αγαπητός και προσφιλής.

Την ταπείνωσιν οι δαίμονες την τρέμουν, όπως ακριβώς συνέβη και με έναν υποτακτικόν: Ένας Χριστιανός είχε μία κόρη δαιμονισμένη και την επήγε σε πολλούς γιατρούς αλλά δεν βρήκε την θεραπεία της. Αυτός ο Χριστιανός είχε ένα φίλο, πνευματικό άνθρωπο ο οποίος είχε σχέση με τους μοναχούς, και λέγοντάς του το παράπονο, τον πόνο του για το κορίτσι του, του λέγει εκείνος• «Το παιδί σου θα βρεί θεραπεία μόνον όταν καλέσεις ένα μοναχό, υποτακτικό, και έλθει στο σπίτι σου και κάνει μίαν ευχούλα, θα ιδείς αμέσως το παιδί σου θα γίνει καλά.

— Και πού θα τον βρώ εγώ αυτόν τον μοναχό;

— Νά! Κάτω στην αγορά κατεβαίνουν, λέγει, από την έρημο νεώτεροι υποτακτικοί μοναχοί και πωλούν διάφορα εργόχειρα. Σ' ένα τέτοιο μοναχό πές του• «Έλα στο σπίτι να σου πληρώσω τα εργόχειρα, διότι τώρα επάνω μου δεν έχω χρήματα». Και πές του να σου κάνει μία ευχή και θα δείς ότι το παιδί σου θα γίνει καλά.

Αυτός αμέσως το πρωί κατεβαίνει στην αγορά• βλέπει ένα νέο μοναχό να πωλεί διάφορα, εκεί, εργόχειρα.

Του λέει: Πάτερ, πόσο τα δίνεται αυτά;

— Τόσο. Είπε ο μοναχός.

— Μπορείς να έλθεις μέχρι το σπίτι να σε πληρώσω, γιατί επάνω μου δεν έχω χρήματα;

— Έρχομαι, λέγει.

Και αφού προχωρούσαν προς το σπίτι και πλησίαζαν, ο διάβολος μυρίστηκε το πράγμα, ότι ήρθε η ώρα του να πάρει το εξιτήριο του και να φύγει από τον άνθρωπο, ετοιμάστηκε και αυτός. Και μπαίνοντας ο μοναχός μέσα στο σπίτι, τον απαντά η κόρη και σηκώνει το χέρι και του δίνει ένα ράπισμα, του μοναχού. Αυτός, ο μοναχός, γύρισε και την άλλη πλευρά του προσώπου και του δίνει και απ' εκεί ένα ράπισμα, και αμέσως η κόρη έπεσε κάτω και έβγαζε αφρούς. Και στο τέλος, φεύγοντας το δαιμόνιο είπε, ότι η εντολή του Χριστού με βγάζει και με διώχνει. Και αμέσως το παιδί έγινε καλά.

Ο υποτακτικός αυτός, από την πράξη αυτή φαίνεται ότι ήταν ένας προοδευμένος, ένας πετυχημένος μοναχός ο οποίος οπωσδήποτε θα είχε εξασκηθεί στην παιδεία και στη θεραπεία της ψυχής του.

Στην προσευχή μας πάντοτε να παρακαλούμε και να δεόμεθα του Θεού να μας απαλλάττη απ' αυτό το θηρίο, τον εγωισμόν, και να μας χαρίζη την αγίαν ταπείνωσιν της ψυχής.

Απομαγνητοφωνημένη ομιλία προς Μοναχούς, του Πανοσ. Αρχιμ. Γέροντος Εφραίμ. Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Φιλόθεου εις Άγιον Όρος.

Τίτλος: Μοναχισμός-Ταπείνωση

Συγγραφέας: Γέρων Εφραίμ Φιλοθείτης (Προηγούμενος Ι. Μ. Φιλοθέου)

Κατηγορία: Μοναχισμός

Θέμα: Εγωϊσμός, Μοναχισμός, Ταπείνωση, Μοναχός

Πηγή/Έκδοση:

Χρ. Έκδοσης:

Εννότημα

! Το θηρίο είναι ο Εγωισμος. Σαν λέοντας παραφυλάει και μας επιτίθεται. Εμείς πρέπει να έχουμε στα χέρια μας το όπλο και την μάχαιρα της αντιρρήσεως κατά

των λογισμών.

! Ο αγώνας πρέπει να είναι συνεχής. Να μην παρουσιάζωμε κενά• διότι τα κενά τα εκμεταλλεύεται ο διάβολος και σφηνώνει μέσα στα κενά και μας δημιουργεί κατάσταση επικίνδυνη. Η Προσευχή πρέπει να είναι ακατάπαυστη. Η προσευχή είναι το όπλο μας. Και μόνον να προσεύχεται κανείς, ο διάβολος δεν τον πλησιάζει εύκολα.

! Η ταπεινοφροσύνη στολίζει τον άνθρωπο. Ο ταπεινός άνθρωπος όπου και αν σταθεί, όπου και αν βρεθεί, σκορπάει μία κατά κάποιο τρόπο μυστηριώδη χάρη και γίνεται αγαπητός και προσφιλής.

! Στην προσευχή μας πάντοτε να παρακαλούμε και να δεόμεθα του Θεού να μας απαλλάττη απ' αυτό το θηρίο, τον εγωισμόν, και να μας χαρίζη την αγίαν ταπείνωσιν της ψυχής.

Πηγή: agiazoni.gr